

10. Хабилов Н. Л. и др. госпитал ортопедик стоматология кафедраси йил давомида нашр этилган тезислар хисоботи //Conferences. – 2023. – С. 114-118.

OSTEOINTEGRATSIYALANGAN IMPLATLAR VA TO'LIQ TISHSIZLIK: MUVAFFAQIYATLI PROTEZLASHNING ASOSIY PRINSIPLARI

*Xabilov N.L., Dadabaeva M.U., Muxitdinnova F.G., Mirxoshimova M.F.,
Nabiyev K.A., Salamova Sh.S., Sharipov S.S., Sultanova N.*

Toshkent Davlat Stomatologiya Instituti
Gospital ortapedik stomatologiya kafedrasi

Kirish

To'liq tishsizlik holati bemorning umumiy hayot sifatiga jiddiy ta'sir ko'rsatadi, chaynash, nutq, estetik ko'rinish kabi bir qator muhim funksiyalarni buzadi. Osteointegratsiyalangan implantlar to'liq tishsizlikni davolashda samarali va uzoq muddatli yechim sifatida keng qo'llanilmoqda. Ushbu usul, implant bilan jag' suyaklari o'rtasida kuchli bog'lanish hosil qilib, bemorning protezlari barqarorligini ta'minlaydi va tabiiy tish kabi hissiyot beradi. Ushbu maqola osteointegratsiya jarayoni, asosiy prinsiplari, implantatsiya protokollari va muvaffaqiyat omillariga bag'ishlangan.

Osteointegratsiyaning Asosiy Prinsiplari

Osteointegratsiya – implant yuzasi bilan suyak to'qimalari o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri biologik bog'lanish hosil qilish jarayonidir. Bu jarayon implant va suyak to'qimalari bir-biriga “singib” ketgan holda, ular orasida mexanik bog'lanish hosil bo'ladi. Osteointegratsiya orqali o'rnatilgan implantlarning uzoq muddatli barqarorligi yuqori bo'lib, ular protez uchun mustahkam asos yaratadi. Osteointegratsiya jarayoni muvaffaqiyatli kechishi uchun quyidagi omillarga e'tibor berish kerak:

1. **Biokompatibil Materiallar:** Implantlar titan yoki zirkoniy kabi biokompatibil materiallardan tayyorlanishi zarur. Bu materiallar suyak to'qimalari bilan yaxshi moslashadi va organizmda rad etish xavfini kamaytiradi.
2. **Immobilizatsiya:** Osteointegratsiya uchun implant suyak bilan birikishi kerak bo'lganligi sababli, u jarohatlanmasligi va harakatlanmasligi lozim. Shuning uchun dastlabki davrda implantning qimirlamasligi ta'minlanadi.
3. **Suyak Yetarliligi:** Jag' suyagi yetarli hajm va zichlikka ega bo'lishi zarur. Suyakning yetarli darajada mustahkam bo'lmasligi, implantning o'rnashiga va barqarorligiga ta'sir ko'rsatishi mumkin.

O‘rnatish Protokollari

Osteointegratsiyalangan implantlarni o‘rnatish jarayoni bir necha bosqichda amalga oshiriladi. Jarayon davomida yuqori aniqlik va samaradorlik uchun quyidagi diagnostika va o‘rnatish protokollariga rioya qilish zarur:

1. Dastlabki Diagnostika

Bemorning jag‘ suyaklarining zichligi va anatomik tuzilishini batafsil o‘rganish uchun kompyuter tomografiyasi (KT) yoki raqamli rentgenografiya qo‘llaniladi. Ushbu tadqiqotlar orqali suyak hajmi va sifatini, shuningdek, implantlar uchun joylashuv nuqtalarini aniq belgilash mumkin.

2. Implantatsiya Bosqichlari

a. **Jarrohlik Jarayoni:** Suyak to‘qimasi yetarli bo‘lsa, implantni joyiga o‘rnatish uchun jarrohlik jarayoni amalga oshiriladi. Bu bosqichda suyakda implant o‘rnashadigan o‘lcham va chuqurlikka mos keluvchi joy tayyorlanadi. b. **Davolanish Davri:** Implant o‘rnatilgandan so‘ng, osteointegratsiya jarayoni boshlanadi. Bu jarayonda suyak hujayralari implant atrofida o‘sib, uni qamrab oladi va barqaror bog‘lanishni hosil qiladi. Odatda, bu davr 3-6 oy davom etadi. c. **Protezni Mustahkamlash:** Osteointegratsiya jarayoni muvaffaqiyatli yakunlangach, implant ustiga mos keluvchi protez o‘rnatiladi. Bu bosqichda protez bemorning tish qatoriga va jag‘ shakliga moslashtiriladi.

3. Reabilitatsiya va Moslashuv Jarayoni

Reabilitatsiya jarayonida bemorga mos keluvchi gigiyena va parvarish qoidalarini o‘rgatiladi. Bu jarayon bemor tomonidan protezlarni to‘g‘ri ishlatish va ularning uzoq muddat xizmat qilishini ta‘minlashda muhimdir.

Muvaffaqiyat Omillari

Osteointegratsiyalangan implantlarning muvaffaqiyatli bo‘lishi uchun quyidagi omillarga rioya qilish zarur:

1. Sterillik

Jarayonning to‘liq steril sharoitda amalga oshirilishi muhimdir. Har qanday infeksiya implant bilan suyak o‘rtasidagi bog‘lanishni zaiflashtirishi va implant rad qilinishiga olib kelishi mumkin. Shuning uchun jarrohlik jarayonida sterilizatsiya qoidalariga qat‘iy rioya qilinishi lozim.

2. Mos va Qulay Parvarish

Osteointegratsiya muvaffaqiyati uchun bemor o‘z vaqtida davolash muolajalariga kelishi va gigiyena qoidalariga rioya qilishi kerak. Shu sababli, stomatolog tomonidan bemorga og‘iz gigiyenasi, protezlarni tozalash usullari va muntazam stomatologik tekshiruvlar haqida maslahatlar beriladi.

3. To‘g‘ri Diagnostika va Rejalashtirish

To'liq tishsizlik holatida implantatsiya muvaffaqiyatining asosiy qismi to'g'ri diagnostika va rejalashtirishga bog'liq. Raqamli tasvirlash yordamida jag' va suyak to'qimalarining xususiyatlari o'rganilib, implantlar o'rnatiladigan nuqtalar aniq belgilanadi.

4. Mos Material Tanlash

Implant va protez materiallari bemorning jag' suyaklari va og'iz sharoitlariga mos keladigan tarzda tanlanishi kerak. Titan va zirkoniy kabi biomateriallar yuqori moslashuvchanligi va chidamliligi bilan ajralib turadi.

Xulosa

Osteointegratsiyalangan implantlar yordamida to'liq tishsizlikni davolash zamonaviy stomatologiyada katta muvaffaqiyatlarga erishmoqda. Bu usulning afzalliklari, jarayonning yuqori sterilizatsiya va maxsus parvarish talablari uning uzoq muddatli barqarorligiga yordam beradi. Muvaffaqiyatli rejalashtirish, aniq diagnostika va parvarish qoidalariga rioya qilish orqali osteointegratsiyalangan implantlar bemorga tabiiy tish kabi ko'rinish va qulaylik beradi. Shu sababli, osteointegratsiya prinsiplari asosida o'rnatilgan implantlar bemorning hayot sifatini oshirishda va uzoq muddat davomida chaynash, nutq va estetik jihatlarni tiklashda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Иноятлов А. Ш. и др. Особенности клинических проявлений COVID-19 в ротовой полости //Интегративная стоматология и челюстно-лицевая хирургия. – 2022. – Т. 1. – №. 2. – С. 37-39.
2. Tashpulatova K. et al. Technique for eliminating traumatic occlusion in patients using Implant-supported bridges //European Journal of Molecular & Clinical Medicine. – 2020. – Т. 7. – №. 2. – С. 6189-6193.
3. Xabilov N., Sharipov S. COVID-19 TUFAYLI TISHSIZ BEMORLARDA OG'IZ BO'SHLIG'I SHILLIQ QAVATIDAGI O'ZGARIZSHLAR //СБОРНИК ТЕЗИСОВ Международной научно-практической конференции «Актуальные проблемы ортопедической стоматологии и ортодонтии. – 2022. – Т. 10. – С. 139-140.
4. Salomovich S. S. et al. Assessment of Changes in the Microbiological Parameters of the Oral Fluid in Patients Who Underwent Covid-19 with Complete Edentulism before and after Prosthetics //NeuroQuantology. – 2022. – С. 6734-6739.
5. Sharipov S., Khabilov N., Xasanova L. FEATURES OF THE RECEPTION OF PATIENTS BY DENTISTS IN THE CONDITIONS OF A PANDEMIC

- OF A NEW CORONAVIRUS INFECTION (COVID-19) //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 148-153.
6. Клемин В. А. и др. ИММУНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРЕДИКТОРЫ ПРОТЕЗНОГО СТОМАТИТА АЛЛЕРГИЧЕСКОГО ГЕНЕЗА //Евразийский журнал медицинских и естественных наук. – 2023. – Т. 3. – №. 4. – С. 184-192.
 7. Шарипов С. С., Хабилов Н. Л. Оценка микробиологических показателей ротовой жидкости у пациен-тов, перенесших Covid-19 с полной адентией до и после протезирования //Qo'llanmalar. – 2023. – С. 1-22.
 8. Шарипов С. С., Хабилов Н. Л. Сравнительный анализ функционального состояния микроцирку-ляции протезного ложа у пациентов с полной адентией после заболевания Covid-19 //Qo'llanmalar. – 2023. – С. 1-18.
 9. Шарипов С. С. Covid-19 билан оғриган тишсиз беморларнинг функционал реабилитациясини ортопедик ёндашувда ишлаб чиқиш //Conferences. – 2023. – С. 1-68.
 10. Хабилов Н. Л. и др. госпитал ортопедик стоматология кафедраси йил давомида нашр этилган тезислар хисоботи //Conferences. – 2023. – С. 114-118.

GERIATRIC DENTISTRY: FEATURES OF TREATING COMPLETE EDENTULISM IN THE ELDERLY

Xabilov N.L., Dadabaeva M.U., Sharipov S.S., Mirxoshimova M. F.

Tashkent State Dental Institute

Department of Hospital Prosthetic Dentistry

Salim1987@mail.ru

Complete edentulism, or the loss of all teeth, is one of the most common problems among elderly patients. Tooth loss in many geriatric patients significantly reduces quality of life and complicates healthy eating. Modern dental technology helps to address this problem in older adults. This article highlights the specific aspects of treating complete edentulism in the elderly, modern treatment methods, expert opinions, and statistical data.

Causes and Consequences of Complete Edentulism in the Elderly

The primary causes of complete edentulism include periodontal disease, dental caries, and a lack of adequate dental care over a long period. As people age, the condition of their teeth deteriorates, often leading to complete tooth loss. In these cases, patients are deprived not only of chewing function but also of aesthetics and clear speech quality.